

Atasözleri ve Deyimler

Atasözleri, bir toplumun deneyimlerini, dünya görüşünü yansıtan ve yüzyıllarca yaşayan sözlerdir.

Atasözleri anlam bakımından yalın, özlü, kısa ve çarpıcı sözlerdir. Atasözlerini konuşmalarımızda ve yazılarımızda kullanmamız, düşüncelerimizi kısaca anlatmamızı sağlar.

Örnek:

Acıkan doymam, susayan kanmam sanır.

Güneş balıkla sıvanmaz

Örneklerde de görüldüğü gibi atasözleri cümle halindedir ve yargı bildirir.

Deyimler de atasözleri gibi dilimizin zenginliklerindendir.

En az iki sözcükten oluşan ve mecazlı bir anlatımı olan kalıplaşmış söz öbeklerine **deyim** denir.

Deyimleri konuşmalarımızda ve yazılarımızda kullanmamız duygu ve düşüncelerimizi daha iyi aktarmamızı sağlarken anlatımımızın da etkileyici olmasına yardımcı olur.

Örnek:

Ali, tatilde bisikleti çalınca küplere bindi.

Bu cümlede altı çizili sözcük grubu deyimdir. Ali'nin duygusunu "sinirlendi" yerine "küplere bindi" ile ifade etmek anlatımımızı daha çarpıcı kılmaktadır

Aşağıdaki atasözleri ile bu sözlerin anlamlarını eşleyiniz

Hamama giren terler

Emek harcanmadan elde edilen malın değeri bilinmeyeceği için gereksiz yerlere harcanır ve çabuk tükenir.

Sebepsiz kuş bile uçamaz

Sinirli olmak kişinin kendisine zarar verir.

Sel ile gelen, yel ile gider.

İnsanın en büyük zenginliği sağlıklı olmasıdır.

Yaş kesen, baş keser.

Bir işe başlayan kimse onun zorluklarına katlanmalıdır.

Keskin sirke küpüne zarar,

Sorunlarını yakınlarıyla paylaşmayanlar çözüm yolu bulamazlar.

Görünen köy kılavuz istemez.

Doğruluğu herkes tarafından kabul edilen bir şeyi tartışmak, açıklamak gereksizdir.

Başının sağlığı, dünya varlığı.

Her şeyin bir nedeni vardır.

Derdini söylemeyen derman bulamaz.

Ağaçları, ormanları yok edenler insan öldürmüş kadar suçludurlar

Aşağıdaki atasözlerinde verilmek istenen düşüncelere katılıp katılmadığınızı işaretleyerek nedenini yazınız.

Kızını dövmeven dizini döver.	Katılıyorum ☐	katılmıyorum ☐
Çünkü:		

Dayak cennetten çıkmadır.	Katılıyorum ☐	katılmıyorum ☐
Çünkü:		

Bana dokunmayan yılan bin yıl yaşasın.	Katılıyorum ☐	katılmıyorum ☐
Çünkü:		

Her koyun kendi bacağından asılır.	Katılıyorum ☐	katılmıyorum ☐
Çünkü:		

Yüzü güzel olanın huyu da güzel olur.	Katılıyorum ☐	katılmıyorum ☐
Çünkü:		

Aşağıdaki deyimlerden aynı anlama gelenleri eşleştiriniz.

Maymun iştahlı olmak

Kafası kızmak

İçi rahatlamak

Çam devirmek

Araları açılmak

Ödö kopmak

Senli benli olmak

İçi yanmak

Kalbine girmek

Bin dereden su getirmek

Ağız bir karış açık kalmak

İpe un sermek

Eli ağzında kalmak

İçli dışlı olmak

Pot kırmak

Tepesi atmak

Yüreğı sızlamak

Yüreğıne su serpmek

Yüreğı ağzına gelmek

Daldan dala konmak

Gönlünü kazanmak

Aralarından kara kedi geçmek